

Stora vinster

för vård- och skolbolagen

Boksluten för "vårdföretagen" 2015 avslöjar att många företag har mycket höga vinster. Bland de verksamheter som är mest lönsamma är boenden och skolor för personer med utvecklingsstörning och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, samt många små och medelstora assistansbolag.

Av Hasse Hedström

18 vinstrika bolag som bedriver hem med särskild service för personer med funktionsnedsättningar.

Företag	Ort	Omsättning miljoner kr	Vinst miljoner kr	Vinstmarginal procent	Kommentar
Omsorgshuset Vallmotorp AB	Vallmotorp	11	4,8	42	Drygt 12 miljoner kr i sammanlagd vinst under fem år. Ingår i Omsorgshuset i Stockholm AB.
Imera AB	Uppsala	10,9	4,1	37	Mycket vinstrikt företag. Senaste fem åren har den sammanlagda vinsten varit omkring 35 miljoner kr varav 33 miljoner kr har gått ut som aktieutdelning.
Rosenhill Vård & Omsorg AB	Tingsryd	25	8,6	35	De senaste två åren har ägaren tagit ut 30 miljoner kr i aktieutdelning.
Brostugegården AB	Uppsala	21	7,4	35	Sedan 2009 har nästan 32 miljoner kr delats ut i aktieutdelning.
Allomsorg S&R AB	Solna	78	19,2	33	55 miljoner kr i aktieutdelning senaste tre åren.
Frösunda Omsorg Uppland AB	Uppsala	90	29,7	33	Mycket lönsamt bolag. Var tredje skattekrona som kommer in är vinst. Vinsten har varit nästan 120 miljoner på bara fem år. Ingår i Frösundakoncernen.
Aleris Mjörnviksholm AB	Alingsås	36	12,1	33	Särskola m m. Uppköpt av Utvecklingspedagogik AB 2015.
Steget Vidare AB	Mölnådal	94	30,5	32	Även för barn i missbruk och sociala problem. 50 miljoner i vinst de senaste tre åren.
Älvsörps Vårdhem AV	Nora	24	6,6	28	En riktig vinstmaskin. Vinstmarginalen är oftast 25-30 procent. Den samlade vinsten under tio år är nästan 60 miljoner kr. Har drygt 20 anställda.
VILJAN Asperger Centrum	Ramnäs	26,6	7,4	28	Ingår i Team Olivia Group. Flera vinstrika år.
Attendo Kombi. boende	Göteborg	15	4,4	28	Drygt 30 miljoner i vinst på tio år.
Saltkällegården AB	SMunkedal	6	1,6	28	Knappt två miljoner i utdelning genom åren
Svenska Stödboenden & Omsorg AB	Sundsvall	9	2,6	28	Något år har nästan hälften av omsättningen utgjort vinst.
Proprium Vård AB	Malmö	27	7,5	27	
Nygårds Vård Gotland AB,	Gotland	12,5	3,2	26	Ingår i Humana. Drygt 10 miljoner kr i vinst de senaste fem åren.
Omsorgshuset	Odensala	6	1,6	26	Ingår i Omsorgshuset Stockholm AB. Ca 5 miljoner kr i aktieutdelning under tio år.
AW-Jouren AB	Tullinge	7,5	2	26	Knappt 16 miljoner kr i aktieutdelning under tio år.
Nytida Månstenen AB	Solna	128	33	25	Ingår i ACTR Holding AB. 190 miljoner kr i vinst på tio år.

Andra företag som har över 20% i vinstmarginal:

Bikarr AB, Göteborg, Hultagården Ängslyckan AB, Göteborg, Ängslyckans Permanentboende, Källred, Vikingens Vårdhem, Flen, Attendo Hällbogruppern AB, Höör, Sälltjäppans Behandlingshem, Julita, Struktura USTN Aktieföretag, Skärplinge, Hasslegården Vård AB, Mariestad, KRUT Sociala tjänster AB, Nyköping, Astagården AB, Kungsbacka, Attendo Sälltjäppans, Danderyd, Frösunda Omsorg i Stockholm, Hagabergs gård i Fläckebo, Sala, Omsorgshuset Sunnersta, Uppsala, DUBO Resurscenter, Bromma, Villa Lindö, Kalmar, Mellbygård Vård och gruppboende, Alingsås.

14 vinstrika sarskolor och skolor med sarskilt stod

Foretag	Ort	Omsattning milj kr	Vinst milj kr	Vinstmarginal procent	Kommentar
Pusselbitens skola	Lund	18	3,8	24	Sarskolan En bit extra AB. Pa hemsidan star det att den ar inte vinstdrivande och efterstravar ett nollresultat. Samtidigt ar skolan dotterbolag till moderbolaget Maxistans AB. Dar tog agarna 2015 ut 700 000 i aktieutdelning.
Move & Walk skola	Goteborg	15	3	20	Mycket vinstrik sarskola. Nagot ar har 40 procent av skolpengen varit vinst. Pa fem ar har den samalade vinsten varit nastan 15 mij kr – lika mycket som ett ars omsattning.
Blicher Friskola	Teckomatorp	23	3,8	19	Tog ut en miljon i aktieutdelning 2015. Har tidigare tagit ut tre miljoner. Salde foretaget till Nytida december 2016.
Ung art AB	Malmö	19	3,4	18	Vanligtvis en vinstnivå nära nollstreckat.
Aspdammskolan	Stockholm	8	1,5	18	Tillhör Aprende. Mycket lönsam skola. Nagot ar har vinstmarginalen varit nära 40 procent.
Vintertullskolan	Stockholm	13	2,4	18	Vinstrik skola med en samlad vinst pa nastan tio milj kr pa fem ar.
Lunaskolan	Stockholm	169	26	15	Sarskola m m. Uppköpt av Utvecklingspedagogik AB 2015.
Selmaskolan	Gävle	3	0,5	15	Grundsär och träningskola. Liten sarskola med bara 4 anstallda.
Nytida Marcus-skolan	Spånga	173	23	14	Grundsarskola, tillhör Amebakoncernen skolverksamhet för bla sarskolor inom Enigma AB med en vinst pa över 120 miljoner under fem ar.
Nytida Järva VIP	Sollentuna	63	8,3	13	Vinstrik för- och sarskola. Nastan 60 miljoner i sammanlagd vinst under tio ar.
Labanskolan	Uppsala	16	1,8	12	Från starten till i dag har i medeltal omkring 15 elever i sarskolan genererat en sammanlagd vinst pa 40 miljoner till agaren.
Skolgrunden	Stockholm	17	1,6	10	Tillhör Aprendera skolor AB.
Nytida Bergshyddan	Taberg, Jönköping	130	12,5	10	Uppköpt av Nytida. Sammanlagd vinst under fem ar ar 45 milj kr. Skola, boende m m.
Nackagården	Fisksätra Stockholm	7	0,5	7	Moderbolaget heter Funktionsanalys i skolan.

De lönsammaste "kunderna" inom välfärdssektorn är samhällets mest sårbara. Det är personer med utvecklingsstörning, personer med sociala svårigheter eller neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och flyktingbarn.

I november presenterade Ilmar Reepalu utredningen om välfärdsföretagens vinster. Hans slutsats var att företagen hade omkring fem miljarder i "övervinster". Utredningen visade att lönsamheten var dubbelt så hög för företag inom den skattefinansierade välfärdssektorn, jämfört med tjänstesektorn som helhet.

Stor skillnad i vinster

Vinstnivån skiljer stort mellan olika sektorer. Lågst avkastning har företag som sysslar med sjukvård, i mitten fanns de som är verksamma inom hälso- och sjukvård och i topp ligger företag som är inriktade på sociala insatser.

Boksluten visar även på stora skillnader mellan enskilda företags vinstnivåer.

Större vinst på utsatta

När det gäller privata förskolor, skolor, äldreboenden, HVB-hem och boenden för personer med funktionsvariationer är det tydligt att möjligheten att göra

mycket stora vinster och att ha höga vinstmarginaler ökar i takt med "kundernas" svårigheter och utsatthet. De skolor som riktar in sig mot barn med behov av extra stöd och specialundervisning är till exempel de som gör de största vinsterna medan förskolor och skolor för barn och ungdomar utan särskilda svårigheter ger lägst vinst.

Bättre stöd i kommunala skolor

När det gäller brist eller tillgång till specialpedagogik i den vanliga skolan utmärker sig de privata gymnasieskolorna särskilt. En forskningsstudie av Joacim Ramberg vid Stockholms universitet från 2013 visade att det är åtta gånger större chans att elever i behov av stöd har tillgång till specialpedagogiska insatser på en kommunal gymnasieskola, jämfört med en fristående.

Om friskolorna ändå presterar bättre än de kommunala skolorna så kanske man inte behöver bry sig om att en del av elevpengen går till vinst istället för undervisning eller elevvård? Sett till PISA-poäng så uppvisar de privatägda skolorna bättre resultat än de gemensamt ägda.

Men dessa skillnader beror främst på att elevunderlaget och andra socioekonomiska faktorer på skolenivå. OECD som undersökt saken visar rent av att privata skolor presterar sämre än kommunala skolor när man tar hänsyn till detta.

Extremt lönsamma

Ilmar Reepalu visar i sin utredning att de större företagen oftast gör störst vinster i kronor räknat, men de har för det mesta lite lägre vinstmarginaler.

Men synar man boksluten för bolag som inriktat sig på HVB-hem, gruppboenden och behandlingshem så är vinstnivåerna ofta mycket höga, även för de stora koncernerna som under många år köpt upp mindre företag inom den sektorn. Med på listan över de lönsammaste företagen finns även flera från de större vårdkoncernerna. De som är verksamma inom denna sektor är Attendo, Ambea, Frösunda, Humana och Team Olivia.

Attendos omsättning ökade under 2016 till omkring 10 miljarder kronor. Rörelsemarginalen var tio procent – alltså 1 miljard. Det är mycket pengar och svårt att få grepp om. Det är nästan lika mycket som det skulle kosta att anställa 3 000 vårdbiträden under ett år. Det här är också ungefär den vinstnivå Attendo haft under en rad år.

Företaget noterades på börsen i november i fjol. Introduktionspriset var då 50 kronor/aktie. Nu i mars är kursen uppe i 88 kronor. Företaget har beslutat att aktieägarna nu dessutom ska få 200 milj kr i utdelning.

Bostad med särskild service för personer med utvecklingsstörning eller psykiska funktionshinder är överlag mycket vinstrika. I topp i tabellen på föregående uppslag ligger Omsorgshuset i Vallmotorp. Deras vinstmarginal är 42 procent. Nästan hälften av de skat-

tepengar som kommer in i företaget är alltså ren vinst.

Här finns också massor av företag som har en mycket högre vinstmarginal än till exempel vanliga förskolor och skolor. Vad kan det bero på? Har personer med utvecklingsstörning och deras närstående ingen röst? Eller får dessa företag alldeles för mycket pengar?

Omsorgshuset (tabell sid 28) ingår i en koncern med drygt 300 anställda och en omsättning på drygt 200 miljoner kronor och här ingår även LSS-verksamheter. Under 2013 bröt Stockholm ett kontrakt med dem om natthemtjänst efter att ha fått in 20 anmälningar om bristande vård. Under 2014 bröt Uppsala ett kontrakt i förtid efter upptäckta brister, samma sak har även skett i Nacka.

Nummer två på listan (tabell sid 28) är Imera AB som ordnar Daglig verksamhet. Företagets fem största kunder är Uppsala, Nacka, Stockholm, Ekerö och Solna stad. Företaget har varit mycket vinstrikt under många år. Under tio år har den samlade vinsten varit nästan 35 miljoner. Över 30 av dessa miljoner har tagits ut som aktieutdelning. Så här kan det fortsätta företag efter företag på denna lista.

Hasse Hedström är frilansjournalist och fotograf. Han har bland annat varit chefredaktör för tidskriften Specialpedagogen och skrivit böcker och reportage om specialpedagogik och den svenska skolans utveckling.

14 vinstrika företag som erbjuder hemtjänst, daglig verksamhet, personlig assistans m m för personer med funktionsnedsättningar

Företag	Ort	Omsättning milj kr	Vinst milj kr	Vinstmarginal procent	Kommentar
Livskvalité	Motala	25	7	26	Mycket vinstrikt bolag, senaste aktieutdelningen 2 miljoner. Året före var nästan hälften av omsättningen vinst.
Ambass AB	Norrköping	18	4	23	Mycket vinstrikt företag. Senaste fem åren har den sammanlagda vinsten varit omkring 35 milj kr varav 33 milj kr har gått ut som aktieutdelning.
Assistansvalet Na AB	Örebro	29	6	22	Vinstmaskin. Senaste tre åren över 16 miljoner, varav 12 miljoner delats ut.
Bogruppen	Norrköping	83	17	20	
Leva Assistans	Falköping	35	7	19	Mycket hög vinstmarginal flera år. Nära 18 miljoner i vinst på tre år.
Peter Vybiral	Österåker	23	5	19	Mycket vinstrikt bolag, 130 000 drar varje anställd in i vinst.. Senaste fem åren var vinsten drygt 22 miljoner, varav mer än hälften delats ut som aktieutdelning.
Y Care	Lund	23	4	18	
Freja assistanstjänst	Stockholm	21	4	17	Även för barn i missbruk och sociala problem. 50 miljoner i vinst de senaste tre åren.
Disa Assistans	Örebro	49	8	16	Höga vinstmarginaler under flera år.
Attendo Unika	Nacka	26	4	14	Året innan var vinstmarginalen 20 procent.
Futura Assistans	Nyköping	45	6	14	Jämn hög vinstnivå.
Rami Care	Malmö	83	12	14	Knappt två miljoner i utdelning genom åren
Resursteamet	Stockholm	128	18	14	Hög vinstnivå år efter år.
Assist Kompaniet Svea	Helsingborg	98	13	13	Sammanlagt vinst senaste tre åren drygt 37 miljoner.